

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3964
Tarih : 16.10.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 16/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000551003

0000551003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de katliam boyutuna ulaşan kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin irdelenmesi, yürürlükte olan kanun ve uluslararası sözleşme hükümlerine neden uyulmadığının araştırılması, erkek şiddetinin sona erdirilmesi noktasında mevcut yasa ve uluslararası sözleşmelere işlerlik kazandıracak mekanizmaların oluşturulması ve önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddette dünya ülkeleri arasında ilk sıralarda yer alan Türkiye’de toplumsal bir sorun olan kadın cinayetleri artarak devam etmektedir.

Uluslararası belgelerde cinsiyet ayrımcılığı sebebiyle, özellikle eşitlik ilkesi bakımından kadın hakları ayrıca ve özellikle düzenlenmiştir. Bunun temel nedeni, kadınlara karşı uygulanan eşitsiz ve ayrımcı uygulamaların önlenmesi ve kadınların toplumsal konumlarında iyileştirme yapılmasına duyulan gereksinimdir. Bu konuda 1945’te Birleşmiş Milletler Şartı ile atılan ilk adım, yine BM nezdinde ortaya konulan uluslararası belgelerle, ayrıca Avrupa Birliği bünyesinde yapılan çalışmalarla desteklenmiş ve geliştirilmiştir.

Türkiye, 1985 yılından bu yana Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve 2011 yılında İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere birçok uluslararası sözleşmeye taraf olmuştur. Halen yürürlükte olan Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 sayılı Kanun da şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbir hükümlerini içermektedir. Fakat İstanbul Sözleşmesi’nin denetim organı GREVIO’nun 15 Ekim 2018’de yayınladığı ve sözleşmenin Türkiye’deki uygulamalarını değerlendirdiği rapora göre, kadına yönelik şiddete ilişkin koruyucu ve önleyici tedbirleri hayata geçirme yükümlülüğü bulunan kanun ve sözleşmeler yerine getirilmemekte, buna ilişkin bütüncül politikalar etkin bir biçimde uygulanmamaktadır.

Kadınlara yönelik şiddet cinayetler boyutunda artarak devam ederken, kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi ve bununla mücadele edilmesinin yöntemlerini belirleyen en kapsamlı ve güncel uluslararası yükümlülüklerden ısrarla kaçınılmakta, dahası bu yükümlülüklerin ihlal edilmesinde beis görülmemektedir. Anayasa ve uluslararası sözleşmelerin adil ve etkin işletilmemesinin bir sonucu olarak erkek şiddeti yargılamalarında izlenen cezasızlık politikası, faillere yönelik iyi hal ve haksız tahrik indirimleri failleri cesaretlendirmekte ve erkek şiddetinin artmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun verilerine göre, son 10 yılda 2 bin 209 kadın erkekler tarafından katledilmiştir. Yargıya intikal eden veya basına yansıyan vakalar sonucu oluşturulmuş bu sayının gerçekte daha fazla olduğu bilinmektedir. Özellikle 2016’da ilan edilen Olağanüstü Hal, kayyumlarla beraber kadına yönelik şiddetle mücadele eden kurumların kapatılması gibi şiddeti besleyen güvenlik politikası adı altında yürürlüğe konulan uygulamalara paralel olarak kadına yönelik kırım önemli oranda artmıştır.

Koruyucu ve önleyici tedbirleri hayata geçirme yükümlülüğü bulunan siya sorumluluklarını etkin biçimde yerine getirmemektedir. Kadın-erkek eşitsizliğini savunan söylem ve uygulamalarla, kadına yönelik şiddet ve ayrımcılığı artıran politikalarla kadın cinayetlerine zemin oluşturmaktadır. Öte yandan devletin kolluk kuvvetleri yargılamalarındaki cezasızlık politikası, kadın cinayetlerinin olağanlaşmasına sebep olmakta, kadına yönelik şiddetle mücadelede ket vurmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede yasal ve kurumsal düzeydeki tedrici düzenlemelerle birlikte bunların işlev ve işlerliklerinin bir arada sorgulanmasına önemle ihtiyaç var iken; 6284 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılması ve İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi için kampanyalar yürütülmesi, erkek egemen kurgunun ürünü olan savaş ve militarizmin yükselmesi, güvenlik adı altında şiddete dayalı politikaların izlenmesi, kadınlara karşı işlenen suçlara zemin hazırlamakta ve kadın cinayetlerinin artmasına neden olmaktadır.

Türkiye'de katliam boyutuna ulaşan kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedenlerinin irdelenmesi, yürürlükte olan kanun ve uluslararası sözleşme hükümlerine neden uyulmadığının araştırılması, erkek şiddetinin sona erdirilmesi noktasında mevcut yasa ve uluslararası sözleşmelere işlerlik kazandıracak mekanizmaların oluşturulması ve önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

1	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abdullah Koç
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz Kerestecioğlu
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar Başaran
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İmam Taşcier
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Garo Paylan
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	Mahmut Toğrul
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat Çepni
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	Ebrü Günay
10	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	Meral Daniş Beştas
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ayşe Sürücü
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	Habip Eksik
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Hüseyin Kaçmaz
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	A. Şik
15	PERO DUNDAR	MARDİN	P. Dunder
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	Tuma Çelik
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	Ridvan Turan
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Şevin Çoşkun
19	MENSUR İŞİK	MUŞ	Mensur İşik
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	Serpil Kemalbay